

RESUM DE LA LLEI DE DEPENDÈNCIA

1.- La Llei de la Promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

L'objecte de la llei és reconèixer un nou dret de la ciutadania a Espanya, un dret universal, subjectiu i perfecte: el dret a la promoció de l'autonomia personal i a l'atenció a les persones en situació de dependència, mitjançant la creació d'un **Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la dependència**. (Article 1 de la llei)

Els principis fonamentals d'aquesta llei són:

El caràcter universal i públic de les prestacions, l'accés a les prestacions en condicions d'igualtat i no discriminació i la participació de totes les Administracions Públiques en l'exercici de les seves competències.

2.- El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la dependència.

El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència es constitueix amb l'objectiu de promoure l'autonomia personal i garantir l'atenció i protecció a les persones en situació de dependència a tot el territori de l'Estat espanyol amb la col·laboració i participació de totes les Administracions Públiques en l'exercici de les seves competències. El Sistema a més es configurarà com una xarxa d'utilització pública que integra, de forma coordinada, centres i serveis, públics i privats degudament acreditats (Article 6)

Es crearà el **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomia y Atención a la dependencia** com a instrument de cooperació per a l'articulació del Sistema i estarà format per l'Administración General del Estado, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals. (Articles 8 a 12)

3.- Definicions clau.

Autonomia és la capacitat de controlar, afrontar, i prendre, per iniciativa pròpia, decisions personals sobre com viure d'acord a les normes i preferències pròpies així com de desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària. (Article 2.1)

Dependència és l'estat de caràcter permanent en el que es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, malaltia o discapacitat, i lligades a la falta d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, precisen de l'atenció d'una o altres persones o ajudes importants per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres ajudes per a la seva autonomia personal. (Article 2.2)

Activitats bàsiques de la vida diària són aquelles que permeten a la persona desenvolupar-se amb un mínim d'autonomia i independència, tal com: la cura personal, les activitats domèstiques bàsiques, la mobilitat essencial, reconèixer persones i objectes, orientar-se, entendre i executar ordres o tasques senzilles. (Article 2.3)

4.- Requisits per a ser beneficiari.

Seràn titulars dels drets establerts a la llei els espanyols que compleixin els següents requisits:

- Trobar-se en situació de dependència en alguns dels graus establerts.

- Residir al territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos hauran de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. Per als menors de 5 anys el període de residència s'exigirà al qui tingui la guarda i custòdia.

Les persones que reunint els requisits anteriors, no tinguin la residència espanyola es regiran per la llei orgànica 4/2000 de l'11 de gener sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social en els tractats internacionals i als convenis que s'estableixin en el seu país d'origen.

El Govern podrà establir mesures de protecció en favor dels espanyols no residents a Espanya.

El Govern establirà, previ acord amb el **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia**, les condicions d'accés al Sistema per a l'Atenció a la dependència dels emigrants espanyols retornats. (Article 5)

5.- Prestacions i serveis de la Llei.

Com a prestacions d'atenció a la dependència es contempen tant les **prestacions econòmiques com els serveis**.

Els serveis.

Les prestacions en forma de serveis tindrà caràcter prioritari i es prestaran a través de l'oferta pública de la Xarxa de Serveis Socials de les respectives Comunitats Autònomes mitjançant centres i serveis públics o privats concertats degudament acreditats. (Article 14)

El Catàleg de Serveis del Sistema és el següent: (Article 15)

- Serveis de prevenció de les situacions de dependència i de promoció de l'autonomia personal.
- Servei de Teleassistència.
- Servei d'ajuda al domicili.
  - Atenció de les necessitats de la llar.
  - Cura personal.
- Servei de Centre de Dia i de Nit.
  - Centre de Dia per a majors de 65 anys.
  - Centre de Dia per a menors de 65 anys.
  - Centre de Dia d'atenció especialitzada.
  - Centre de Nit.
- Servei d'Atenció Residencial.
  - Residència per a persones grans en situació de dependència.
  - Centre d'atenció a persones en situació de dependència segons els tipus de discapacitat.

La Xarxa de Serveis del SAAD estarà formada per: (Article 16)

- Centres públics de les Comunitats Autònomes i Entitats locals.
- Centres de referència estatal per a la promoció de l'autonomia personal i atenció de les situacions de dependència.
- Centres privats concertats degudament acreditats.

Les prestacions econòmiques.

La Llei de Dependència contempla tres tipus de prestacions econòmiques:

Prestació econòmica vinculada al servei. (Article 17)

- Personal i periòdica.
- Subjecte al grau i nivell de dependència i capacitat econòmica del beneficiari.
- Destinada a la cobertura de les despeses dels serveis previstos en Programa Individual d'Atenció (PIA) quan no sigui possible l'atenció per un servei públic o concertat d'atenció i cura.
- El servei haurà de ser prestat per una entitat o centre acreditat per a l'atenció a la dependència.
- El Consejo Territorial del SAAD acordarà les condicions i quantia de la prestació.

Prestació econòmica per a la cura en l'entorn familiar i ajuda a cuidadors no professionals. (Article 18)

Sempre que es donin les circumstàncies familiar o d'un altre tipus adequades per a tal i, d'una manera excepcional, el beneficiari podrà optar per ser atès en el seu entorn familiar i el seu cuidador rebrà una compensació econòmica. El cuidador haurà d'estar donat d'alta a la Seguretat Social.

Les principals característiques d'aquesta prestació són:

- Caràcter excepcional.
- La seva finalitat és mantenir al beneficiari al seu domicili atès per cuidadors no professionals, sempre que es donin condicions adequades de convivència i habitabilitat de la vivenda.
- S'establirà a través del PIA.
- Subjecte al grau i nivell de dependència i capacitat econòmica del beneficiari.
- El cuidador haurà de ser donat d'alta a la Seguretat Social i s'incorporarà a programes de formació, informació i descans.
- El Consejo Territorial del SAAD acordarà les condicions i quantia de la prestació.

Prestació econòmica d'assistència personal. (Article 19)

Les principals característiques d'aquesta prestació són:

- Facilitar la promoció de l'autonomia a les persones amb Gran Dependència, amb independència de la seva edat.
- Contribuir a la contractació d'una assistència personal que faciliti al beneficiari una vida més autònoma, l'accés a l'educació i al treball i l'exercici de les Activitats Bàsiques de la vida diària.

Ajudes que contempla la Llei per a facilitar l'autonomia personal

La Llei contempla que les Administracions Públiques puguin establir acords per a la concessió d'ajudes econòmiques que facilitin l'autonomia personal. (Disposició addicional tercera de la Llei)

Sota la forma de subvencions aquestes ajudes aniran destinades a:

- Recolzar a la persona amb ajudes tècniques o instruments necessaris per al desenvolupament de la seva vida ordinària.
- Facilitar l'accessibilitat i adaptacions a la llar que contribueixin a millorar la capacitat de desplaçament a la vivenda.

La Llei contempla una sèrie de modalitats d'intervenció per als menors de 3 anys que acreditin situació de dependència: (Disposició addicional dècim tercera de la Llei)

- Ajuda al domicili. (Article 23)
- Prestació econòmica vinculada al servei. (Article 17)
- Prestació econòmica per a la cura en l'entorn familiar i ajuda a cuidadors no professionals. (Article 18)

Així mateix la Llei contempla l'elaboració d'un Pla Integral d'Atenció per part de les Administracions Públiques per als menors de 3 anys en situació de dependència que faciliti l'atenció precoç i la rehabilitació de les seves capacitats físiques, mentals i intel·lectuals.

6.- Valoració de dependència. Graus de dependència. El Barem

El grau i nivell de dependència es determinaran mitjançant l'aplicació del barem acordat pel **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención la Dependencia**. I que s'haurà aprovat pel Govern mitjançant Reial Decret.

El barem establirà els criteris objectius de valoració del grau d'autonomia de la persona, de la seva capacitat per a realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, els intervals de puntuació per a cadascun dels graus i nivells de dependència i el protocol amb els procediments i tècniques a seguir per a la valoració de les aptituds observades.

Els tres graus de dependència es classificaran en dos nivells en funció de l'autonomia de les persones i de la intensitat de les cures que requereix. (Article 26)

Grau I. Dependència Moderada: quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les Activitats Bàsiques de la vida diària, al menys una vegada al dia o te necessitats d'ajuda intermitent o limitada per a la seva autonomia personal.

Grau II. Dependència Severa: quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les Activitats Bàsiques de la vida diària dos o tres vegades al dia, però no requereix la presència permanent d'un cuidador o te necessitats d'ajuda extensa per a la seva autonomia personal.

Grau III. Gran Dependència. Quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les activitats bàsiques d'ela vida diària varies vegades al dia i, per la seva pèrdua total d'autonomia mental o física, necessita la presència indispensable i contínua d'una altre persona o té necessitat d'ajuda generalitzada per a la seva autonomia personal.

Les diferents Comunitats Autònomes determinaran els òrgans de valoració de la situació de dependència que emetran el dictamen sobre el grau i nivell de dependència amb especificació de les cures que la persona pugui requerir.

Aquests òrgans de valoració tindran en compte a més els informes sobre la salut i l'entorn en el que viu el sol·licitant, així com les ajudes tècniques, òrtesis i pròtesis que en el seu cas li hagin estat prescrites. (Article 27)

7.- Reconeixement de la situació de dependència i dret a les prestacions.

El procediment s'iniciarà davant l'Òrgan Gestor corresponent a la Comunitat Autònoma de residència del sol·licitant.

Una vegada realitzada la valoració del sol·licitant descrita a l'apartat 6, l'Administració Autònoma emetrà la resolució en la que es determinarà el grau i nivell de dependència i els serveis o prestacions econòmiques que correspondran al sol·licitant en atenció al seu grau i nivell de dependència. En el marc d'aquest procediment s'establirà el corresponent Programa Individual d'Atenció (PIA). (Article 28)

Realitzat en el procés de reconeixement de la situació de dependència, el PIA determinarà les modalitats d'intervenció més adequades a les seves necessitats d'entre els serveis i prestacions econòmiques previstos en la resolució per al seu grau i nivell. El sol·licitant, o en el seu cas la família o entitat tutelar que el representi, podrà escollir entre les modalitats d'intervenció més adients a les seves necessitats d'entre els serveis i prestacions econòmiques previstos en la resolució per al seu grau i nivell. (Article 29)

El grau o nivell de dependència serà revisable, a instància de l'interessat, dels seus representants o d'ofici per les Administracions Públiques competents per alguna de les següents causes: (Article 30)

- Millora o empitjorament de la situació de dependència.
- Error de diagnòstic o en l'aplicació del corresponent barem.

Les prestacions poden ser modificades o extingides per:

- Variació de la situació personal del beneficiari.
- Variació dels requisits establerts per al seu reconeixement.
- Incompliment de les obligacions de la llei.

8.- Finançament del Sistema.

Les Administracions Públiques implicades en la gestió del Sistema contribuiran al seu finançament de la següent manera:

La Administración General del Estado finançarà el nivell mínim de protecció garantit per a cadascun dels beneficiaris. (Article 9). No obstant això, es contempla la subscripció de convenis anuals o plurianuals amb les Comunitats Autònomes amb l'objectiu d'incrementar aquest nivell mínim. (Article 10).

Les Comunitats Autònomes aportaran cada any, al menys una quantitat igual a la de l'Administración General del Estado al seu territori. (Article 32)

Els beneficiaris de les prestacions de dependència també participaran en el seu finançament.

Els beneficiaris de les prestacions de dependència participaran en el seu finançament segons el tipus de servei i en funció de la seva capacitat econòmica personal. (Article 33)

Aquesta capacitat del beneficiari es tindrà també en compte per a la determinació de la quantia de les prestacions econòmiques.

No obstant això, cap ciutadà quedarà fora de la cobertura del Sistema per no disposar de recursos econòmics. (Article 33)

9.- Entrada en vigor i calendari d'aplicació de la Llei.

La Llei entra en vigor el dia 1 de gener de 2007.

Les sol·licituds i valoracions s'iniciaran en la data que acordi el Consejo Territorial del Sistema i una vegada que s'hagi produït el corresponent desenvolupament reglamentari. (Disposicions finals segona i cinquena)

L'efectivitat del dret a les prestacions de dependència es realitzarà de forma progressiva i gradualment a partir del 2007 d'acord amb el següent calendari:

- 2007, persones valorades amb el Grau III. Gran Dependència. Nivells 2 i 1
- 2008-2009, persones valorades amb el Grau II. Dependència Severa. Nivell 2.
- 2009-2010, persones valorades amb el Grau II. Dependència Severa. Nivell 1.
- 2011-2012, persones valorades amb el Grau I. Dependència Moderada. Nivell 2.
- 2013-2015, persones valorades amb el Grau I. Dependència Moderada. Nivell 1.

Preguntes clau - Respostes clares

1. Què és la "Llei de la dependència"

La llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència és una llei publicada a finals de l'any 2006 amb l'objectiu de garantir l'atenció a les persones amb un alt nivell de dependència.

2. Qui té dret a demanar atenció ?

La llei preveu una implementació progressiva. Les persones amb una dependència molt alta podran sol·licitar atenció a partir del proper 22 d'abril. En concret, identifica aquelles persones que necessiten ajuda per, com a mínim tres d'aquelles activitats de la vida diària (menjar, vestir-se, anar al lavabo,...) que es fan varies vegades al dia i a més necessita la presència indispensable i contínua d'una altre persona.

Les persones amb un nivell de dependència menor podran sol·licitar-lo a partir de l'any 2008 de major a menor grau de dependència fins l'any 2015.

3. Qui i com es mesura la dependència ?

La dependència és avaluada per un equip professional específic que utilitza per fer-ho un barem específic sobre la necessitat d'ajuda que precisa la persona per desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària. En concret valora la capacitat per menjar i beure, controlar els esfínters, rentar-se, pentinar-se i altres accions d'higiene personal, vestir-se, tenir cura de la pròpia salut, efectuar transferències corporals (passa de llit a cadira i de cadira a llit...), desplaçar-se dintre i fora de llar i capacitat per prendre decisions.

4. Cal complir algun altre requisit a més de la dependència ?

Sí, a més del requisit de dependència cal residir al territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos hauran de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. Per als menors de 5 anys el període de residència s'exigirà al qui tingui la guarda i custòdia.

5. Si sóc estranger també tinc dret ?

A més de complir els dos requisits de dependència i de residència, les persones que no tinguin la residència espanyola cal que es donin unes condicions de relació o existència de conveni específic amb els país de la persona sol·licitant.

6. A què tinc dret ?

La persona que ho sol·liciti té dret a que li valorin el seu grau de dependència, i si assoleix el grau que la llei protegeix, té dret a que se li proposin els serveis necessaris per atendre-li en totes les necessitats derivades de la dependència.

Entre ells estan els serveis d'atenció domiciliària, la teleassistència, els centres de dia i els centres residencials

7. Els serveis són gratuïts ?

Els serveis són gratuïts per les persones sense ingressos econòmics. Per la resta, la llei preveu una aportació econòmica dels usuaris proporcional a la seva capacitat econòmica.

Actualment està pendent de concretar-se els imports que les persones hauran d'aportar.

8. I si no hi ha plaça al servei que em proposin ?

Si no hi ha plaça disponible en el servei que li proposin dins les existents en el sector públic, concertat o acreditat, vostè té dret a percebre una prestació econòmica vinculada a servei que vol dir que pot utilitzar-la per pagar el mateix servei en el sector privat.

9. I si vull que em continuï cuidant la meva família ?

La persona pot escollir ser atès per la seva família. En aquest cas cal complir uns requisits de convivència i condicions d'habitabilitat de l'habitatge. A més caldrà identificar a la persona cuidadora que té dret a percebre una compensació econòmica per la seva dedicació i a estar donada d'alta en la Seguretat Social.

Aquest familiar té dret a programes de formació, informació i de descans.

10. Hi ha alguna prestació econòmica més ?

Sí. La llei preveu també una prestació econòmica per assistència personal. En aquest cas no cal conviure amb al persona amb dependència ni tenir parentiu.

11. On puc obtenir informació ?

Pot obtenir informació per:

- via telemàtica a la web de l'Ajuntament www.bcn.cat

- per telèfon al telèfon gratuït d'atenció social **900 70 30 30** o al d'informació ciutadana 010 ,

- o personalment als centres de serveis socials de l'Ajuntament, i de manera àmplia i personalitzada als punts d'informació específics que per aquesta llei ha implantat l'ajuntament (les adreces dels centres de serveis socials i dels punts d'informació les trobarà al final d'aquell full)

12. Què he de fer per demanar-ho ?

No es pot demanar fins el dia 22 d'abril. A partir d'aquest dia caldrà omplir l'imprès de sol·licitud que es dissenyi específic per aquesta llei i presentar-lo als llocs que es determinin per recollir-los.

13. Si ja estic reconegut com a disminuït ?

Si ja està reconegut com a disminuït amb un grau superior al 75% i amb un barem de necessitat de tercera persona positiu, es preveu un nivell d'homologació directe. Caldrà demanar-ho i si hi ha empitjorament pot demanar-se una revisió de grau. En tot cas, com a mínim té reconegut el nivell més baix de la llei i per tant dret a protecció des de l'any 2015.

14. I si tinc un altre tipus d'invalidesa laboral ?

En aquest cas cal efectuar la valoració d'acord amb el barem específic. Si el tipus d'invalidesa que té reconegut és el de gran invalidesa, com a mínim tindrà el nivell més baix de protecció de la llei; i per tant, dret a protecció des de l'any 2015.

15. I si no tinc el nivell de dependència que fixa la llei per tenir dret a protecció?

La llei incorpora el dret d'atenció per determinades persones; la resta continuen tenint dret, com fins ara, als serveis de protecció a la dependència que existeixen als serveis socials tant de l'Ajuntament com de la Generalitat de Catalunya.